

Stöd till anhörigvårdare

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av socialtjänstlagen i fråga om stöd till anhörigvårdare.

Motivering

År ut och år in, dygnet runt, görs vård- och omsorgsinsatser av anhöriga runt om i vårt land. Utan dessa kämparinsatser skulle Vårdsverige kollapsa. Det är hög tid att erkänna värdet av anhörigvårdarnas insatser. I stor utsträckning avlastar anhörigvårdarna stat, landsting och kommuner. Den 1 juli 2009 infördes en ny bestämmelse i socialtjänstlagen som gör kommunerna skyldiga att erbjuda stöd för att underlätta för personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre eller som har en funktionsnedsättning. Tidigare stod det i lagen att anhöriga bör få stöd och avlösning. I den nya lagtexten har det ändrats till att anhöriga ska erbjudas stöd av kommunen.

Stödet som ska erbjudas kan vara avlösning i form av korttidsboende, dagvård och avlösning i hemmet. Andra stödformer kan till exempel vara enskilda samtal, deltagande i anhörigcirkel och rådgivning.

Socialstyrelsen framför i *Stöd till personer som vårdar eller stödjer närstående – Lägesbeskrivning 2012* att antalet frågor till Socialstyrelsen från anhöriga ökat markant jämfört med tidigare år. De anhöriga har framförallt frågor om socialtjänstens stöd till den enskilde och hur de ska gå tillväga för att få ett bättre stöd. De anhöriga tog oftast kontakt för att få råd i en situation där de ansåg att stödet från samhället var otillräckligt. Det bristande stödet innebar att de själva dels måste svara för stora insatser, dels fungera som den närståendes ombud i kontakter med myndigheterna. I samma rapport framkom att informationen till anhöriga inte är tillräcklig.

Även om ändringen i socialtjänstlagen är ett steg i rätt riktning anser vi att perspektivet måste vidgas till att se anhörigvården ur vårdarnas perspektiv. Socialtjänstlagen och biståndsbedömningen utgår idag främst från den som vårdas och dennes personliga behov. Regelverket behöver – mot bakgrund av de omfattande insatser som många anhöriga gör – förtydligas så att den som vårdar en anhörig får en tydligare rätt till stödinsatser. Det bör utredas under vilka förutsättningar en anhörig eller annan närstående själv bör kunna ansöka om och beviljas en insats med stöd av 5 kap. 10 § socialtjänstlagen. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 3 oktober

2013

Emma Henriksson (KD)

Annika Eclund (KD)